

Datum

9 september 2025

Kenmerk

BBPZ/LS/RBos/25-066

Aan

Tweede Kamer der Staten-Generaal
t.a.v. de vaste Kamercommissie voor J&V, cc VRO

Onderwerp

Commissiedebat criminaliteitsbestrijding, ondermijning en georganiseerde criminaliteit

Geachte Kamerleden,

Op 31 januari van dit jaar hebben wij u per brief gewezen op de [toenemende ondermijning in corporatiewijken](#) en de urgente noodzaak om woningcorporaties als structurele partner te erkennen in de bestrijding hiervan. Nu het Commissiedebat over ondermijning op 10 september aanstaande is, willen wij u opnieuw wijzen op concrete oplossingen waar uw steun voor nodig is.

Toenemend aantal explosies vraagt om daadkracht

De cijfers uit het Offensief Tegen Explosies zijn zorgwekkend: 1.543 aanslagen met explosieven in 2024, een stijging van maar liefst 71% ten opzichte van 2023. De kentering lijkt voorlopig nog niet ingezet. Hoewel exacte cijfers ontbreken, lijkt een aanzienlijk deel van deze explosies bij corporatiewoningen plaats te vinden. Deze explosies treffen niet alleen de directe bewoners, maar hebben verwoestende gevolgen voor hele wijken. Buren voelen zich onveilig en willen verhuizen, wat in deze krappe markt nog meer druk legt op de sociale woningvoorraad. Medewerkers van corporaties voelen zich steeds onveiliger in hun werk, terwijl zij juist de ogen en oren in de wijk zijn die vroegtijdig kunnen signaleren.

Het feit dat deze explosies vooral plaatsvinden in wijken waar de leefbaarheid al onder druk staat, maakt de situatie extra zorgelijk. Criminelen maken bewust gebruik van kwetsbare locaties en kwetsbare mensen. Wij zijn daarom actief betrokken bij het Offensief Tegen Explosies, maar meer structurele maatregelen zijn nodig.

Wet- en regelgeving moet worden aangepast

In onze vorige brief riepen wij al op tot het aanpassen van wet- en regelgeving. Het huidige wetsvoorstel 'wijziging Woningwet i.v.m. bijzondere gegevensuitwisseling' gaat nog niet ver genoeg. In het wetsvoorstel is het verwerken van strafrechtelijke- en medische gegevens alleen toegestaan bij de toewijzing van urgenten, voor de aanpak van ondermijning en het leefbaar houden van de wijk moet dit breder kunnen. Ook u als Kamer heeft deze wens al eerder geuit door hier in grote meerderheid een motie voor aan te nemen vorig jaar.¹

Naast de beperkte impact van dit wetsvoorstel loopt het momenteel ook nog eens vertraging op door bezwaren van de Autoriteit Persoonsgegevens, die vindt dat de omstandigheden en voorwaarden concreter

¹ [Bestrijding georganiseerde criminaliteit | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)

moet worden geformuleerd. Het is onmogelijk om alle mogelijke situaties vooraf exact te omschrijven, nadere concretisering is in het verleden tevergeefs geprobeerd. Door dit nu te eisen voorkom je een effectieve aanpak van ondermijning. Het is nú tijd om echt een doorbraak te forceren. Toon bestuurlijk lef en doe wat nodig is om corporaties de ruimte te geven om als volwaardig samenwerkingspartner te opereren. Alleen zo kunnen we ervoor zorgen dat de leefbaarheid in de meest kwetsbare wijken verbetert i.p.v. verslechtert.

Wij vragen u nadrukkelijk:

- Breid de Woningwet zodanig uit dat corporaties ruimte geboden wordt om naast medische gegevens ook strafrechtelijke gegevens te ontvangen om de veiligheid voor omwonenden en medewerkers te borgen. Ook buiten de situatie van toewijzing van urgenten.
- Benoem corporaties expliciet in de Wet politiegegevens, zodat de politie een grondslag heeft om gegevens met corporaties te delen indien dat noodzakelijk is voor het borgen van de veiligheid en leefbaarheid in wijken en buurten. Corporaties hebben immers een wettelijke taak om de leefbaarheid in hun wijken te verbeteren.

Betrek corporaties als volwaardig samenwerkingspartner met landelijke afspraken

Er zijn regionaal grote verschillen in de samenwerking rondom ondermijning. Lang niet altijd worden woningcorporaties geïnformeerd over crimineel pandgebruik. Als een woning wordt gesloten, ontvangt de corporatie via de gemeente een bestuurlijke rapportage, al is deze vaak te laat of onvolledig. Als de woning niet wordt gesloten, maar er wel sprake is van crimineel pandgebruik, ontvangt de corporatie de informatie vaak niet. Dit is zeer onwenselijk, gezien de wettelijke taak die corporaties hebben om de leefbaarheid te bevorderen in een buurt. Het komt hierdoor ook regelmatig voor dat corporaties bij zware overlast hun zaak onvoldoende kunnen bepleiten bij een rechter.

Een convenant biedt de basis voor samenwerking en gegevensdeling. Lokaal zijn er grote verschillen tussen de reikwijdte van convenanten, wat de samenwerking bemoeilijkt. Daarnaast zien we dat de uitvoering van het convenant vaak stroef verloopt door risicomijdend gedrag en zorgen over de AVG. Wat overeenkomt is de brede roep om vanuit Den Haag meer duidelijkheid te verschaffen. Met landelijke afspraken wordt lokaal meer zekerheid geboden. Wij roepen dan ook op om te onderzoeken of corporaties samenwerkingspartner kunnen worden gemaakt in de RIEC-convenanten. De Wet gegevensdeling samenwerkingsverbanden biedt zo de juridische grondslag voor gegevensdeling.

Zet in op preventie en faciliteer zorgpartijen

De bestrijding van ondermijning vraagt nadrukkelijk om een stevige focus op preventie en het versterken van zorgcapaciteit. Kwetsbare bewoners zijn extra vatbaar voor beïnvloeding door criminelen, mede doordat zij niet altijd adequate begeleiding krijgen. Door beperkte capaciteit bij zorgorganisaties wordt de politie steeds vaker ingezet bij situaties die eigenlijk thuishoren in de zorg, waarbij zelfs gespecialiseerde eenheden zoals de Dienst Speciale Interventies worden ingezet bij personen met verward gedrag. Naast dat de financiële middelen die hiermee gemoeid zijn veel effectiever kunnen worden ingezet voor betere zorg, leidt dit tot minder politiecapaciteit voor bestrijding van criminaliteit.

Woningcorporaties staan dicht bij bewoners en signaleren vroegtijdig, maar het is essentieel dat deze signalen door zorg en hulpverlening worden opgevolgd. Daarom pleiten wij voor meer investeringen in zorg en welzijn en een betere samenwerking tussen corporaties, gemeenten, politie en zorg, bijvoorbeeld via zorg- en veiligheidshuizen. Investeren in preventie voorkomt grotere problemen, versterkt leefbaarheid en draagt bij aan veiligheid. Zo borgen we gericht hulp aan kwetsbare mensen en zorgen we dat politie en justitie zich kunnen focussen op hun kerntaken.

We zijn zeer bereid om een en ander nader toe te lichten of nadere informatie te verstrekken. Neemt u daarvoor contact op met mij of Richard Bos (r.bos@aedes.nl of tel. 06-51926072)

Met vriendelijke groet,
Aedes vereniging van woningcorporaties

Liesbeth Spies
Voorzitter